

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ (АРВ)
до проєкту наказу Держстату «Про затвердження Інструкції з оформлення
органами державної статистики матеріалів про адміністративні
правопорушення»

I. Визначення проблеми

Проєкт регуляторного акта (наказу) розроблено відповідно до статті 17 Закону України «Про офіційну статистику», з урахуванням статей 22, 24, 26, 38, 186-3, 244-3, частини другої статті 254, статей 255-257, 268, 277, 283, 284 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) та з метою нормативно-правового врегулювання оформлення органами державної статистики матеріалів про адміністративні правопорушення, а саме встановлення уніфікованих форм документів, які складаються при виявленні та вчиненні адміністративних правопорушень, передбачених статтею 186-3 КУпАП.

Необхідність прийняття акта зумовлена в потребі затвердження бланків протоколів, постанов та інших встановлених КУпАП документів, які заповнюються уповноваженими посадовими особами органів державної статистики під час виконання своїх посадових обов'язків по факту виявлення адміністративного правопорушення та розгляду справ про адміністративні правопорушення. Відсутність наказу може призводити до:

- 1) відсутності уніфікованих форм документів, які заповнюються при адміністративних правопорушеннях;
- 2) ризику порушення положень КУпАП в частині розгляду справ про адміністративні правопорушення;
- 3) незлагодженості та двозначності дій сторін при фіксації обставин адміністративного правопорушення.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	-	
Держава (органи державної статистики)	+	
Суб'єкти господарювання, у тому числі суб'єкти малого підприємництва (респонденти)	+	

Розв'язання проблеми може бути вирішено шляхом нормативного врегулювання оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення, зокрема видання відповідного нормативно-правового акта Держстату.

II. Цілі державного регулювання

Основна мета — затвердження Інструкції з оформлення органами державної статистики матеріалів про адміністративні правопорушення.

Інші цілі:

- встановлення уніфікованих форм документів при оформленні органами державної статистики матеріалів про адміністративні правопорушення;
- чітке визначення послідовності дій уповноважених осіб органів державної статистики при виконанні своїх посадових обов'язків при оформленні матеріалів про адміністративні правопорушення.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

Під час розроблення проєкту визначено три способи досягнення визначеної цілі, а саме:

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Не затверджувати регуляторний акт, керуватися загальними положеннями КУпАП.
Альтернатива 2	Прийняття запропонованого регуляторного акта.

Вибір: Обрано альтернативу 2, як найбільш ефективну.

Оцінка впливу на сферу інтересів держави:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні, оскільки оформлення матеріалів не уніфіковано та можуть мати прогалини, які призведуть до оскарження процесуальних дій. Цілі не будуть досягнуті.	Витрачається додатковий час на оформлення матеріалів, оскільки форми протоколів, постанов не уніфіковані. Це може призвести до оскарження процесуальних дій.
Альтернатива 2	Високі. Забезпечує систематизований підхід до оформлення матеріалів. Цілі державного регулювання будуть досягнуті. Державний бюджет України поповнено відповідно до	Робочий час посадових осіб, витрачений на оформлення матеріалів про адміністративні

	пункту 23 частини другої статті 29 Бюджетного кодексу України кошти від санкцій (штраф, пеня тощо) належать до доходів загального фонду Державного бюджету України за кодом класифікації доходів бюджету 21081100 «Адміністративні штрафи та інші санкції».	правопорушення мінімізується. Витрати включають також роздрукування протоколів, постанов та становлять за рік 68216006 грн (з урахуванням процедури оскарження); 15159292 грн (без оскарження)
--	---	--

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання (за даними Державної служби статистики (<http://www.ukrstat.gov.ua/>), наведеними у звіті щодо кількості діючих підприємств за видами економічної діяльності з розподілом на великі, середні, малі та мікропідприємства у 2023 році):

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що можуть підпадати під дію регулювання (при вчиненні адміністративного правопорушення)* одиниць	512	14296	1898385	1853874	3767067
Питома вага групи у загальній кількості(при вчиненні адміністративного правопорушення)*, відсотків	0,01	0,38	50,39	49,22	100

* За даними Держстату за 2023 рік.

Отже, загальна кількість суб'єктів господарювання (респондентів) 3767067 одиниць, враховуючи 3752259 одиниць суб'єктів малого підприємництва та 18112 одиниць суб'єктів великого й середнього підприємництва.

Оскільки відсутні статистичні показники щодо кількості притягнутих суб'єктів господарювання до адміністративної відповідальності за видом адміністративних стягнень, передбачених статтею 186-3 КУпАП за попередні періоди*, то прогнозно для розрахунків загальної кількості суб'єктів малого підприємництва, які підпадають під дію цього регуляторного акта застосовуємо 10 відсотків за формулою $3752259 / 100 \times 10 = 375226$ одиниць та 10 відсотків суб'єктів великого й середнього підприємництва за формулою $18112/100 \times 10 = 1811$ одиниць.

При цьому, відсутні статистичні показники щодо кількості випадків оскарження постанов про адміністративні правопорушення, тому прогнозно для розрахунків застосовуємо припущення, що оскарження може бути здійснено одним відсотком від кількості суб'єктів господарювання, що підпадають під дію цього регуляторного акта, що відповідно розраховано за формулами:

$375226/100 \times 1 = 3752$ одиниці суб'єктів малого підприємництва та $1811/100 \times 1 = 18$ одиниць суб'єктів великого й середнього підприємництва.

Враховуючи вищезазначене, у додатках до цього аналізу регуляторного впливу розрахунки містять дві суми: одна сума стосується розрахунків із урахуванням процедури оскарження постанов про адміністративні правопорушення, інша – розрахована без оскарження.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання (респондентів):

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні, оскільки проблема не вирішується, оформлення матеріалів не уніфіковані та можуть мати прогалини, які призведуть до оскарження процесуальних документів. Цілі не будуть досягнуті.	Витрати на ознайомлення з протоколом, участь у розгляді справи про правопорушення, ознайомлення з постановою про накладення стягнення (враховуючи транспортні затрати). Витрати на оскарження

		процесуальних документів.
Альтернатива 2	<p>Високі. Забезпечує систематизований підхід до оформлення матеріалів. Цілі державного регулювання будуть досягнуті.</p>	<p>Витрати на ознайомлення з протоколом, участь у розгляді справи про правопорушення, ознайомлення з постановою про накладення стягнення (враховуючи транспортні затрати).</p> <p>Витрати на оскарження процесуальних документів.</p> <p>Сума витрат за рік:</p> <p>15163972 грн (з процедурою оскарження)</p> <p>68588950 грн (без оскарження)</p>

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала

Альтернатива 1	1	При цій альтернативі цілі державного регулювання не можуть бути досягнуті в повній мірі, інтереси держави, суб'єктів господарювання не будуть ураховані.
Альтернатива 2	4	Цілі прийняття регуляторного акта досягнуті повною мірою (проблема більше існувати не буде). Забезпечує розв'язання всіх проблем, визначених у розділі I цього аналізу регуляторного впливу.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	<p>Інтереси держави: Відсутні, оскільки оформлення матеріалів не уніфіковано та можуть мати прогалини, які призведуть до оскарження процесуальних дій. Цілі не будуть досягнуті.</p> <p>Інтереси суб'єктів господарювання: Відсутні, оскільки проблема не вирішується, оформлення матеріалів не уніфіковані та можуть мати прогалини, які</p>	<p>Інтереси держави: Витрачається додатковий час на оформлення матеріалів, оскільки форми протоколів, постанов не уніфіковані. Це може призвести до оскарження процесуальних дій.</p> <p>Інтереси суб'єктів господарювання: Витрати на ознайомлення з протоколом,</p>	Рейтинг 1 бал присвоєний, оскільки ця альтернатива не досягає мети.

	<p>призведуть до оскарження процесуальних документів. Цілі не будуть досягнуті.</p>	<p>участь у розгляді справи про правопорушення, ознайомлення з постановою про накладення стягнення (враховуючи транспортні затрати).</p> <p>Витрати на оскарження процесуальних документів.</p>	
Альтернатива 2	<p>Інтереси держави: Вигоди високі. Уповноважені органи державної статистики складатимуть матеріали за уніфікованими формами, процедуру дій встановлено. Забезпечує систематизований підхід до оформлення матеріалів. Цілі державного регулювання будуть досягнуті. Державний бюджет поповнено відповідно до пункту 23 частини другої статті 29 Бюджетного кодексу України кошти від санкцій (штраф, пеня тощо) належать до доходів загального фонду Державного бюджету України за</p>	<p>Інтереси держави: Робочий час посадових осіб, витрачений на оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення мінімізується. Витрати включають також роздрукування протоколів, постанов та становлять за рік: 68216006 грн (з урахуванням процедури оскарження); 15159292 грн (без оскарження)</p>	<p>Рейтинг 4 бали присвоєний, оскільки при цій альтернативі регламентуючий нормативно-правовий акт врегулює усі важливі аспекти проблеми.</p>

	<p>кодом класифікації доходів бюджету 21081100 «Адміністративні штрафи та інші санкції».</p> <p>Інтереси суб'єктів господарювання: Високі.</p> <p>Забезпечується систематизований підхід до оформлення матеріалів. Цілі державного регулювання будуть досягнуті.</p> <p>Нормативно закріплюються окремі положення, які передбачають урегулювання питання за встановленою формою у відповідності з положеннями КУпАП. Необхідність оскарження процесуальних документів може бути відсутня.</p>	<p>Інтереси суб'єктів господарювання: Витрати на ознайомлення з протоколом, участь у розгляді справи про правопорушення, ознайомлення з постановою про накладення стягнення (враховуючи транспортні затрати).</p> <p>Витрати на оскарження процесуальних документів.</p>	
--	--	---	--

		Сума витрат за рік: 780416 грн (з урахуванням процедури оскарження); 57949944 грн (без оскарження)	
--	--	--	--

Найбільш доцільним та ефективним способом досягнення зазначених цілей є альтернатива 2.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Пропонується прийняти наказ Держстату, яким затвердити Інструкцію з оформлення органами державної статистики матеріалів про адміністративні правопорушення, що визначає:

- сферу поширення (органи державної статистики та суб'єкти господарювання (респонденти - юридичні особи та ФОП));
- порядок оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах державної статистики;
- встановлення уніфікованих форм документів, які складаються при вчиненні адміністративних правопорушень, передбачених статтею 186-3 КУпАП.

Для впровадження цього регуляторного акта необхідно:

- 1) Держстат видає наказ та погоджує його із заінтересованими органами із Міністерством фінансів України, Державною регуляторною службою України, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини і подає на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України;
- 2) Міністерство юстиції України реєструє наказ;
- 3) Держстат і його територіальні органи використовують цей наказ під час оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення;
- 4) здійснюється перегляд посадових інструкцій посадових осіб органів державної статистики в частині повноважень визначених цим регуляторним актом.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого

самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Впровадження регуляторного акта органами державної статистики здійснюватиметься в межах повноважень відповідних органів державної статистики.

Реалізація регуляторного акта потребуватиме витрат робочого часу посадових осіб органів державної статистики на роздрукування та заповнення затверджених форм протоколів та постанов, в межах виконання посадових обов'язків.

Виконання суб'єктами господарювання регуляторного акта передбачає витрати робочого часу, транспортні витрати, щоб забезпечити прибуття до органу державної статистики.

Витрати суб'єктів господарювання та органів державної статистики розраховані в додатку 1 та додатку 2, що додаються до цього Аналізу регуляторного впливу, складені згідно з додатками 2 та 4 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (далі – Методика).

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта не може бути обмежений у часі, що дасть змогу цілком вирішити проблемні питання.

Зміна строку дії регуляторного акта можлива в разі зміни законодавчих та інших нормативно-правових актів, на вимогах яких базується проєкт наказу.

Відповідно до проєкту наказу цей документ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозні значення показників результативності такі:

1) розмір надходжень до державного бюджету, пов'язаних із дією регуляторного акта не зміниться, оскільки не можна визначити чітко, оскільки кількість суб'єктів господарювання притягнутих до адміністративної відповідальності за видом адміністративних стягнень, передбачених статтею 186-3 КУпАП не може бути розрахована без статистичних даних* чи іншим методом встановленим в Методиці і наслідково не залежить від предмету регулювання цього регуляторного акта (розрахунок проведено за мінімальним розміром штрафних санкцій – десять неоподатковуваних мінімумів доходів громадян за одне адміністративне правопорушення з урахуванням частин першої та другої ст. 186-3 КУпАП).

2) дія акта поширюється на 3767067 одиниць суб'єктів господарювання (респондентів), враховуючи 3752259 одиниць суб'єктів малого підприємництва, за умови вчинення ними адміністративного правопорушення.

3) розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта визначено приблизно* і розраховано в додатку 1 та додатку 2, що додаються до цього Аналізу регуляторного впливу та становить: за 1 рік 15163972 грн (з процедурою скарження), 68588950 грн (без оскарження) та за 5 років 75819860 грн (з процедурою скарження) та 342944750 грн (без оскарження);

4) рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з) основних положень акта високий, оскільки зазначений проєкт наказу та відповідний Аналіз його регуляторного впливу розміщено на офіційному вебсайті Державної служби статистики України в розділі «Документи», підрозділ «Відомості про регуляторну діяльність».

5) кількість складених протоколів про адміністративне правопорушення та винесених постанов про накладення адміністративного стягнення не можна визначити, оскільки кількість притягнутих суб'єктів господарювання до адміністративної відповідальності за видом адміністративних стягнень, передбачених статтею 186-3 КУпАП не може бути розрахована без статистичних даних чи іншим методом встановленим у Методиці* і наслідково не залежить від предмету регулювання цього регуляторного акта, тому прогнозно застосовуємо 10 відсотків загальної кількості суб'єктів господарювання, які підпадають під дію цього регуляторного акта;

6) кількість постанов про накладення адміністративного стягнення, оскаржених до вищестоящого органу державної статистики не можна визначити, оскільки кількість притягнутих суб'єктів господарювання до адміністративної відповідальності за видом адміністративних стягнень, передбачених статтею 186-3 КУпАП не може бути розрахована без статистичних даних* чи іншим методом встановленим у Методиці, тому прогнозно застосовуємо 1 відсоток із загальної кількості винесених постанов;

7) кількість постанов про накладення адміністративного стягнення, скасованих вищестоящим органом державної статистики не може бути передбачена без наявних статистичних даних* чи іншим методом встановленим у Методиці, тому прогнозно застосовуємо 1 відсоток із загальної кількості оскаржених постанов.

* Мораторій на проведення перевірок органами державної встановлено відповідно до норм чинного законодавства почав діяти з 2019 року під час карантину та продовжився до 05 жовтня 2025 відповідно до норм зазначених у пояснювальній записці до проєкту регуляторного акта.

Відповідно до частини другої статті 31 Закону України «Про офіційну статистику» первинні та адміністративні дані в паперовій або електронній формі, отримані центральним органом виконавчої влади з питань статистики під час проведення державних статистичних спостережень, підлягають знищенню протягом одного року з дати їх отримання від респондентів.

Крім того, наказ Держстату від 06.07.2018 № 120 «Про затвердження форми державного статистичного спостереження № 1-АП (річна) «Звіт про розгляд справ про адміністративні правопорушення та осіб, які притягнуті до адміністративної відповідальності»» визнано таким, що втратив чинність відповідно до наказу Держстату від 09.01.2020 № 37.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта не потребує додаткових організаційних заходів Держстату і проводитиметься на підставі аналізу застосування норм цього регуляторного акта уповноваженими посадовими особами органів державної статистики під час виконання своїх посадових обов'язків.

Оцінка впровадження та виконання вимог цього регуляторного акта здійснюється під час відстежень його результативності.

Відстеження проводитиме самостійний структурний підрозділ апарату Держстату.

Базове відстеження: I квартал 2027 року.

Повторне відстеження: IV квартал 2027 року.

Періодичне відстеження: кожні три роки.

Голова Держстату

Арсен МАКАРЧУК